

mænd, og for de Collegier og Domstole, som oprettedes strax efter den i 1660 skete Regjeringsforandring, forekommer, S. 176, et alt forhen i Werlauffs Skrift om det danske Sprog i Slesvig (1819), aftrykt Kongebud af 29. December 1669, til det tydske Cancellie, om at „afgive alle Sager, der angik slesvigske Anliggender, og endnu ikke vare expederede, til det danske Cancellie, og ikke herefter at antage sig Sager, som angik slesvigske Undersaatter, efterdi det var Kongens Villie, herefter at lade de slesvigske Sager udfærdige giennem det sidstnævnte Collegium“. Det vilde være artigt at erfare, hvad der var den ydre Foranledning til en Foranstaltning, som staaer ene i Datiden, og som strax efter Kong Frederik III.'s faa Uger efter paafolgte dødelige Afgang gik i Forglemmelse (s. Noten til S. 176). Dog kan bemærkes, at i den paa Dansk affattede Instrux for det tydske Cancellie af 26. Juli 1670 II. 201 ff., hvorved det paalægges dette Collegium at expedere alle „vore Fyrstendømmer, Holsteen, Stormarn, Ditmarsken, og vore Grevskaber Oldenborg og Delmenhorst“ og vort Amt Pinneberg vedkommende Cancelliesager, underlægges af slesvigske Sager, det tydske Cancellie saadanne, som angaae „den gemene Regjering eller nogen Justitssag“. Mon alle øvrige slesvigske Cancelliesager dengang vare bestemte til at behandles af det danske Cancellie, og hvor lang Tid blev dette Bud ved Magt?

Det er en ikke ubegrundet Klage, at den danske Regjering i en lang Række af Aar efter 1660, Intet gjorde for at modarbejde, men snarere af al Magt fremmede den alt i en tidligere Periode begyndte Fortydskning af alle Forhold, og samtidig dermed lod det være sig magtpaaliggende at fortrænge den nationale Adel fra dens tidligere Anseelse. Man kunde her især paaberaabe sig det Raad, som K. Christian V i sine „velmeente Erindringer og Maximer af 15. Apr. 1683“ (Worsaae, K. Chr. V.'s Testamenter, Kbh. 1860, S. 37) giver sine Eftermænd. Det har imidlertid fornøiet Referenten at see, af Navnene paa de Mænd, til hvilke Instruxer udfærdigedes som Amtmænd tredive Aar efter at Enevolds-

magten var overdragen K. Frederik III. (18. Marts 1690, II, 277—283), at der endnu dengang var saa Mange af det gamle Aristokratie, der beklædte Amtmandsposter i Danmark. Tage Thott, Jens Rosenkrands, Jørgen Grubbe Kaas, Erik Steensen, Jørgen Skeel Due, Christopher Lindenov, Otto Skeel, Knud Giedde, vare alle danske Adelsmænd.

Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv, indeholdende Bidrag til Dansk Historie af utrykte Kilder, udgivne af C. F. Wegener. 2. Bind. Kiøbenhavn MDCCCLVI—MDCCCLX. LXII, 326, 136 p. p. 3. Bind. MDCCCLXI—MCCCLXV. LXII, 268, 167 p. p. I Commission hos C. A. Reitzel. Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle. 4to.